

Mirasçının ölümü ile tüm mirasçılar tarafından miras reddedildiğinde mirasçıdan intikal eden malların paraya çevrilmesi ve tereke alacaklılarına ödeme yapılması işlemleri veraset ve intikal vergisinin mevzuuna girmediğinden, bu işlemler nedeniyle tasdik

Belge türü	Özelge
Kanun	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.0.GEL.0.60/6000-2332/000528
Tarih	06.01.2005

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.GEL.0.60/6000-2332

ANKARA

KONU :

..... VALİLİĞİNE

(Defterdarlık: Gelir Müdürlüğü)

İLGİ: gün ve sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda, 11/12/2002 tarihinde vefat eden'ın yasal mirasçılarının Sulh Hukuk Mahkemesinin/..... esas ve karar sayılı ilamı ile mirası koşulsuz reddetmeleri üzerine adı geçen murisin ipotekli borcundan dolayı adına kayıtlı 4 adet gayrimenkulün tasfiye memurluğunca 28/05/2004 tarihinde satıldığı, ancak tapuda yapılacak tescil işlemi sırasında ilgili tapu sicil müdürlüğünce veraset ve intikal vergisi yönünden ilişik kesme belgesi istenilmesi üzerine, ilgili vergi dairesine de veraset ve intikal vergisi beyannamesinin verilmemesi nedeniyle ilişik kesme belgesinin verilmediği belirtilerek,'ın mirasçılar tarafından miras reddedildiğinden, veraset ve intikal vergisi beyannamesinin verilip verilmeyeceği, verilecekse kim tarafından verileceği ile ilişik kesme belgesinin aranılıp aranılmayacağı hususlarındaki Bakanlığımız görüşü sorulmaktadır.

Mirası reddetmeye hakkı olan her mirasçı, terekenin resmi defterinin tutulmasını isteyebilir. Terekenin resmi defterinin tutulmasının ve defteri inceleme süresinin sona ermesinden sonra her mirasçı, mahkemece bir ay içinde beyanda bulunmaya çağrılır. Mirasçılardan her biri, tanınan süre içinde mirası reddettiğini veya resmi tasfiye istediğini ya da deftere göre veya kayıtsız şartsız kabul ettiğini beyan edebilir.

Miras bırakanın alacaklarını elde edemeyeceklerinden inandırıcı sebeplerle kuşku duyan alacaklıları, istedikleri halde alacakları ödenmediği veya kendilerine güvence verilmediği takdirde, miras bırakanın ölümünden ya da vasiyetnamenin açılmasından başlayarak üç ay içinde, terekenin resmi tasfiyesini isteyebilirler. (M.K. madde:633)

Resmi tasfiye, sulh hukuk mahkemesince veya atayacağı bir ya da birkaç tasfiye memuru tarafından yapılır. Tasfiye memuru, göreviyle ilgili işlerini sulh hukuk mahkemesinin gözetimi ve denetimi altında yürütür. Resmi tasfiyeye terekenin defterinin düzenlenmesiyle başlanır. Terekenin daha önce resmi defteri düzenlenmiş ise resmi tasfiye bu deftere göre yapılır. (M.K. madde:634)

Resmi tasfiye miras bırakanın yürüyen işlerinin tamamlanmasını, borçların yerine getirilmesini, alacaklarının tahsilini, vasiyet borçlarının terekenin olanağı ölçüsünde yerine getirilmesini, zorunlu olduğu takdirde miras bırakanın haklarının ve borçlarının mahkemece tespitini ve mallarının paraya çevrilmesini kapsamaktadır. (M.K. madde:635)

En yakın mirasçıların tamamı tarafından reddolunan miras veya mevcudu borçlarını ödemeye yetmeyen başka bir anlatımla borca batık olan terekenin tasfiyesi, sulh mahkemesince iflas hükümlerine göre yapılır. En yakın mirasçıların tamamı tarafından reddolunan mirasın, sulh mahkemesince iflas hükümlerine göre yapılan tasfiyesi sonunda arta kalan değerler, mirası reddetmemişler gibi hak sahiplerine verilir. (M.K. madde:612, 636)

Vergi hukukunda genel olarak vergi alacağı, vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın vukuu veya hukuki durumun tekemmülü ile doğmaktadır. Mükellef ise vergi kanunlarına göre, kendisine vergi borcu terettüp eden kişidir. Vergi hukuku açısından mükellefiyetin başlaması için vergi borcunun doğmuş olması ve vergi borcunun doğması için ise vergiyi doğuran olayın gerçekleşmesi gerekmektedir. Veraset ve intikal vergisinde mükellefiyetin başlaması için ölüm ve buna bağlı verasetin mevcudiyeti yeterli olmayıp, mirasçının mükellefiyeti, üç aylık süre içinde mirası reddetmemesi olayına bağlıdır.

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 1'inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset yoluyla veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğer şahsa intikalinin veraset ve intikal vergisine tabi olduğu, 5'inci maddesinde de veraset ve intikal vergisinin mükellefinin veraset yoluyla veya ivazsız bir tarzda mal iktisap eden şahıs olacağı hükme bağlanmıştır.

Genel olarak vergi hukukunda mükellefiyetin başlaması, vergiyi doğuran olayın gerçekleşmesine bağlandığı halde, veraset ve intikal vergisinde bu durumun aksine mükellefiyetin başlaması, vergiyi doğuran olay olan veraset veya hibeye konu malın mülkiyetinin geçişine bağlanmış, mükellefin beyanı veya idarenin tespiti suretiyle olayın vergi dairesinin bilgisine girmiş olmasına bağlanmıştır. Bu nedenle, terekenin tahriri, defter tutma veya resmi tasfiye hallerinde, mahkemece bu muamelelerin ikmal edildiği tarihte veraset ve intikal vergisinin mükellefiyeti başlamaktadır. (V.İ.V.K. madde:20)

Bu durumda, veraset ve intikal vergisi beyannamesi de, beyanname verilmesini gerektiren durumun bulunması halinde, resmi tasfiyenin kapanmasından itibaren bir aylık süre içerisinde, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 7'nci maddesinin " Veraset tarikiyle veya sair suretle ivazsız bir tarzda mal iktisap edenler, iktisap ettikleri malları,beyanname ile bildirmeye mecburdurlar." hükmü gereğince mirasçılar tarafından verilmesi gerekmektedir.

Yazınızda sözü edilen olayda;'ın mirası, en yakın mirasçılarının tamamı tarafından reddedildiğinden, terekenin iflas hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda, terekenin borca batık olduğu ve tasfiye sonunda mirası reddeden mirasçılara herhangi bir intikalin söz konusu olamayacağı kuvvetle muhtemeldir.

Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 17'nci maddesi "Amme idare ve müesseseleri,....istihkak sahiplerine bu verginin mevzuuna giren herhangi bir muamele dolayısıyla para ve senet verebilmek için evveleminde verginin ödenmiş olduğuna dair vergi dairesinden verilmiş bir tasdikname talebederler." hükmünü amirdir. Kanunun bu hükmünden de açıkça anlaşılabacağı üzere, tasdikname talep etmek veya tevkiyat yapmakla sorumlu tutulanların istihkak sahiplerine (istihkak sahibinden kendisine veraset yoluyla mal intikal eden kişi anlaşılmalıdır) bir ödemede bulunmaları halinde tasdikname talep etmeleri veya veraset ve intikal vergisine mahsuben tevkiyat yapmaları gerekmektedir.

Tasfiye işlemleri, terekeye dahil malların paraya çevrilmesi murisin alacaklarının tahsili, borçlarının ödenmesi ve arta kalan bir meblağın bulunması halinde hak sahiplerine miras hisseleri oranında ödeme yapılması işlemlerini kapsamaktadır.

Bu itibarla, 11/12/2002 tarihinde vefat eden'dan intikal eden malların paraya çevrilmesi ve tereke alacaklılarına ödeme yapılması işlemleri veraset ve intikal vergisinin mevzuuna girmediğinden, bu işlemler nedeniyle tasdikname aranmasına ve tevkiyat yapılmasına gerek olmadığı; ancak, tasfiye sonucunda arta kalan bir meblağın bulunması halinde, arta kalan meblağın Medeni Kanunun 612'nci maddesinin son fıkrası hükmü gereğince mirası reddetmiş mirasçılara miras hisseleri oranında ödenmesi sırasında, tasfiye memurunca tasdikname aranması veya tevkiyat yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

Bakan a.

